

Rys historyczny Ochotnicza Straż Pożarna w Naruszewie (1924-2024)

Ochotnicza Straż Pożarna w Naruszewie, obchodząca w 2024 roku stulecie swojej działalności jest wyjątkowym świadkiem zmieniającej się roli i znaczenia straży pożarnych w Polsce. Została założona w okresie, gdy Polska odzyskiwała niepodległość. Była nie tylko strażą ogniową, ale także symbolem lokalnej solidarności i zaangażowania społecznego.

W ciągu stulecia swojego istnienia, straż ta przeszła przez różne etapy rozwoju, od prostej jednostki z niewielkim wyposażeniem, po nowoczesne zespoły ratownicze wyposażone w specjalistyczny sprzęt i pojazdy. Rozwój ten, był ściśle związany z historycznymi zmianami w kraju, przemianami politycznymi i społecznymi.

Według podań ustnych Ochotnicza Straż Pożarna w Naruszewie istniała już w roku 1917. Jednakże, dopiero na mocy postanowienia Wojewody Warszawskiego z dnia 1 września 1924 roku formacja ta, została wciągnięta do rejestru Stowarzyszeń i Związków pod nazwą: „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Naruszewie”.

Ksiądz Michał Serafin, ówczesny proboszcz parafii w Naruszewie, wykazał się wyjątkowym zaangażowaniem. Jego doświadczenie, zdobyte podczas służby w straży pożarnej w Lipnie, okazało się nieocenione w procesie tworzenia ochotniczej straży pożarnej w Naruszewie. Był pierwszym Prezesem tej straży. Władysław Nawrocki, pełniący funkcje: Naczelnika, Sekretarza i Skarbnika oraz Wincenty Wiśniewski - Zastępca Naczelnika, również odegrali kluczowe role w powstaniu i funkcjonowaniu tej jednostki. Ich wspólny wysiłek i poświęcenie były nie tylko odpowiedzią na potrzeby chwili, ale również fundamentem dla przyszłych struktur organizacyjnych. Ich zaangażowanie w tych trudnych czasach, kiedy Polska wznosiła się z popiołów wojny i zaborów, stanowiły kamień węgielny dla rozwoju i stabilności kraju.

W tych trudnych czasach, straż w Naruszewie była organizacją o ograniczonych zasobach i sprzęcie. Strażacy ochotnicy mierzyli się wówczas z niedostatkiem i ograniczeniami, które dzisiejsze pokolenia mogą jedynie próbować sobie wyobrazić. Wykorzystując proste narzędzia takie jak: wiadra, pompy ręczne, drabiny, haki czy wózki strażackie ciągnięte przez konie, wykazywali się niezwykłą odwagą i poświęceniem. Podobnie jak wiele innych straży borykali się z trudnościami finansowymi, a ich wyposażenie było dalekie od dzisiejszych standardów.

Pierwsza, drewniana strażnica była zbudowana na gruncie parafialnym. W roku 1928 straż otrzymała pomoc finansową od Ministra Skarbu z przeznaczeniem na zakup sikawki ręcznej i sztandaru. W roku 1929 Ochotnicza Straż Pożarna w Naruszewie była już w posiadaniu swojego Sztandaru. Rok później zakupiono do niego drzewiec. W 1930 roku, Ochotnicza Straż Pożarna w Naruszewie zrzeszała 42 członków.

Historia OSP w Naruszewie jest nierozzerwalnie związana z historią Polski, odzwierciedlając zarówno trudne chwile, jak i triumfy narodowe. W czasach II Rzeczypospolitej, strażacy ochotnicy brali aktywny udział w życiu społeczności lokalnych, nie tylko gasząc pożary, ale także organizując wydarzenia kulturalne i edukacyjne. Wyjątkowym uznaniem dla tej społecznej służby było odznaczenie ks. Michała Serafina. W dniu 10 czerwca 1931 roku, za zasługi na polu pracy społecznej oraz nad rozwojem pożarnictwa, został on wyróżniony przez Prezydenta Rzeczypospolitej - Ignacego Mościckiego, otrzymując „Złoty Krzyż Zasługi”.

Działalność ochotniczej straży pożarnej została przerwana okupacją hitlerowską w 1939 roku. Rozwój jednostek ochotniczych straży pożarnych przerwała druga wojna światowa. Okres wojny był dla strażaków czasem próby. Na terenie okupowanego kraju wprowadzono policję ogniową, a ochotnicze straże pożarne były jedynie jej jednostkami pomocniczymi i podlegały jej nadzorowi. Władze okupacyjne zlikwidowały Związek Straży Pożarnych RP, a także zarządy ochotniczych straży pożarnych.

Po zakończeniu drugiej wojny światowej przystąpiono do reaktywowania działalności straży i kształtowania organizacyjnych struktur ochrony przeciwpożarowej. Przywrócono Związek Straży Pożarnych RP oraz powołano Związek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Na początku lat pięćdziesiątych, w sercu odbudowującej się Polski, podjęto decyzję o wzniesieniu nowej strażnicy dla OSP Naruszewo. Miała ona stanowić symbol postępu i determinacji narodu, który mimo trudności historycznych, dążył do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku. Do realizacji tego ambitnego projektu przyczynił się Czesław Pawlak, mieszkaniec Naruszewa, który ofiarował grunty pod budowę. Druhowie strażacy, pod przewodnictwem prezesa Antoniego Konopskiego, rozpoczęli prace budowlane, angażując się w czyn społeczny. Aby zebrać fundusze na budowę, organizowali zabawy taneczne, które cieszyły się dużym zainteresowaniem i przynosiły znaczące dochody. Materiały budowlane pozyskiwano od hojnych darczyńców oraz dzięki wsparciu Gromadzkiej Rady Narodowej w Naruszewie. Nadzór nad pracami budowlanymi sprawował Zygmunt Kopka, również mieszkaniec tej okolicy. Dzięki wspólnym wysiłkom, OSP w Naruszewie zyskała solidne fundamenty do kontynuowania swojej szlachetnej misji.

W roku 1952 odbyło się uroczyste poświęcenie motopompy, co stanowiło istotny przełom w rozwoju jednostki, symbolizując postęp i nowoczesność. Strażacy podnosili swoje kwalifikacje, uczestnicząc w szkoleniach i kursach. Szczególnie pamiętnym wydarzeniem był Kurs Naczelników OSP, który odbył się w Warszawie-Jelonki w roku 1963.

Ciekawostką jest, że w roku 1968 Ochotnicza Straż Pożarna w Naruszewie miała w swoich szeregach drużynę żeńską. To właśnie kobiety uczestniczyły w wojewódzkich zawodach strażackich zajmując zaszczytne I miejsce, a następnie rywalizowały we Wrocławiu podczas zawodów ogólnopolskich. Sukces ten był nie tylko zwycięstwem dla drużyny, ale również stanowił ważny moment w historii polskiej straży pożarnej, podkreślając rolę kobiet w tej służbie.

Przez wiele lat, Ochotnicza Straż Pożarna w Naruszewie nie tylko chroniła mieszkańców przed ogniem, ale również była integralną częścią lokalnej społeczności, angażując się w życie duchowe i kulturalne. Zaangażowanie jednostki w uroczystości kościelne, zwłaszcza podczas tak doniosłych momentów jak nawiedzenie w 1976 roku obrazu Matki Bożej, jest wyrazem głębokiego szacunku i oddania, które Strażacy okazują swojej wspólnotie. Jedną z lokalnych tradycji jest również pełnienie warty przy Grobie Pańskim podczas Świąt Wielkanocnych. Ta tradycja nawiązuje do rzymskich żołnierzy pilnujących grobu Chrystusa i jest kultywowana niemalże w całym kraju.

Ochotnicza Straż Pożarna w Naruszewie, podobnie jak wiele innych organizacji pozarządowych zmieniała się, podejmując próbę dostosowywania do nowych sytuacji. Rozwijała sprawność bojową i podnosiła kompetencje, dzięki czemu w listopadzie 2008 roku osiągnęła wymagane standardy wyposażenia i wyszkolenia i została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego.

Niszczący budynek strażnicy OSP, będący centrum życia społecznego przez ponad pół wieku, gdzie odbywały się zabawy taneczne, zebrania wiejskie oraz imprezy rozrywkowe, doświadczył również pozytywnych zmian. Marzenie śp. Jerzego Szymczaka, Wójta Gminy Naruszewo, stało się rzeczywistością – strażnica przeszła rozbudowę i modernizację. Dzięki zaangażowaniu obecnej Wójt Gminy Naruszewo, Beaty Pierścińskiej oraz wsparciu Rady Gminy Naruszewo, udało się zrealizować tę ważną inwestycję. Nowoczesny i wielofunkcyjny obiekt, wyposażony w pomieszczenia dla pojazdów i sprzętu strażackiego oraz świetlicę, powstał dzięki dofinansowaniu z budżetu Gminy Naruszewo oraz wsparciu Samorządu Województwa Mazowieckiego. W roku 2010 miało miejsce uroczyste poświęcenie i oddanie do użytku budynku strażnicy, a także średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego MAN 14-232. Rok 2010 był dla jednostki wyjątkowo łaskawy. Gruntowny remont przeszedł również Samochód pożarniczy GBA-2,5/16 na podwoziu Star 244. Na ten cel uzyskano dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

W grudniu 2017 roku Gmina Naruszewo sfinalizowała dostawę średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego wraz z dodatkowym specjalistycznym sprzętem dla OSP Naruszewo. W maju 2018 roku, podczas obchodów Gminnego Dnia Strażaka, pojazd poświęcono i uroczystie przekazano jednostce. Zakup samochodu wraz ze specjalistycznym sprzętem był możliwy dzięki środkom pochodzącym z budżetu Gminy Naruszewo oraz otrzymanym dotacjom: z Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych oraz z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Dzięki tym środkom jednostka OSP Naruszewo wzbogaciła się o nowy średni samochód ratowniczo-gaśniczy marki VOLVO. Było to pierwsze, nowe auto w prawie 100 letniej historii jednostki. Otrzymano również dodatkowy, specjalistyczny sprzęt takim jak: zapory przeciwpowodziowe, ubrania ochraniające przed czynnikami chemicznymi, kurtynę wodną, pompę szlamową, czy zestaw ratownictwa technicznego. Wszystko to w celu efektywniejszego zapobiegania katastrofom naturalnym.

W grudniu 2021 roku OSP Naruszewo otrzymała wyposażenie z dofinansowaniem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Dzięki pozyskanej dotacji zakupiono cylinder rozpięający, najaśnicę, pilarkę spalinową ratowniczą. Przekazany sprzęt z pewnością przyczyni się do gotowości bojowej jednostki zwiększając jakość realizowanych przez nią zadań, a także podniesie poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy Naruszewo, jak również całego powiatu płońskiego.

Kolejny sprzęt trafił do rąk strażaków we wrześniu 2022 roku w ramach Programu „Mazowsze dla Straży Pożarnych”. W strażnicy OSP w Naruszewie odbyło się uroczyste przekazanie zakupionego wyposażenia. Dzięki pozyskanej dotacji celowej z Samorządu Województwa Mazowieckiego zakupiono dla OSP Naruszewo pralkę przemysłową i suszarkę.

Rok 2023 był dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Naruszewie czasem wielkiej radości, gdyż udało się zakupić nowoczesny lekki samochód ratowniczo-gaśniczy. To znaczące osiągnięcie było możliwe dzięki wsparciu finansowemu z trzech kluczowych źródeł: dotacji z budżetu Gminy Naruszewo, środków z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

W chwili obecnej, Ochotnicza Straż Pożarna w Naruszewie zrzesza 41 członków zwyczajnych. To liczba porównywalna z liczbą członków straży w początkach działalności jednostki, ale jakże inne są realia ich działania...

Różnice w narzędziach i metodach pracy między strażą z 1924 roku a dzisiejszą OSP są ogromne. Odzwierciedlają postęp technologiczny, a także zmiany w podejściu do bezpieczeństwa i ochrony życia ludzkiego.

Dzięki postępowi technologicznemu oraz zwiększonemu wsparciu finansowemu, Ochotnicza Straż Pożarna w Naruszewie przeszła imponującą transformację, stając się organizacją dość nowoczesną.

Jubileusz 100-lecia jest okazją do refleksji nad postępem, jaki dokonał się w tej dziedzinie oraz do uhonorowania wkładu strażaków ochotników w bezpieczeństwo publiczne.

Historia Ochotniczej Straży Pożarnej w Naruszewie, to także historia ludzi, którzy przez lata tworzyli jej siłę. Wielu strażaków odeszło, ale ich dziedzictwo i wkład w bezpieczeństwo lokalnej społeczności pozostaną niezapomniane.